

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

Vanhusasiavaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka lakisääteisenä tehtävänä on edistää ikääntyneiden asemaa ja heidän oikeuksiensa toteutumista. Osa tätä tehtävää on seurata lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa sekä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja arvioida niiden vaikutuksia ikääntyneisiin. Tarkastelemme luonnosta hallituksen esitykseksi ikääntyneiden ihmisten näkökulmasta.

Esityksen tavoite parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen esteettömyyttä on kannatettava. Sääntelymuutoksilla todetaan tavoiteltavan parannusta erityisesti liikenteessä heikommassa asemassa olevien tienkäyttäjryhmien turvallisuuteen.

Suomessa on noin 1,3 miljoonaa 65 vuotta täyttänyttä henkilöä.

Jalankulun suunnitteluohjeen mukaan kilometreissä mitattuna eniten jalan liikkuvat 65–74-vuotiaat. (Väyläviraston ohjeita 34/2022 Jalankulun suunnittelu)

Esteetön liikkuminen tukee osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia sekä ylläpitää ikääntyneiden kävelykykyä ja estää kävelyyn liittyvien ongelmien syntyä. THL:n FinTerveys -tutkimuksen mukaan puolen kilometrin kävelyssä oli ongelmia yli puolella yli 80-vuotiaista miehistä ja peräti yli kahdella kolmasosalla saman ikäisistä naisista. Tämä tarkoittaa sitä, että monen jalankulkijan kävelyvauhti on tavanomaista hitaampaa. THL:n FinTerveys -tutkimuksen mukaan myös liikkumiseen tarvittavien apuvälineiden käyttö on yleistä ikääntyneillä, yli 70-vuotiaista miehistä liikkumisen apuvälinettä käytti 15 prosenttia ja vastaavan ikäisistä naisista 21 prosenttia. Lisäksi näkö- ja kuulovaikeudet lisääntyvät iän myötä ja esiintyvät usein samanaikaisesti. Iäkkäiden määrän kasvaessa lähivuosikymmeninä on yhä tärkeämpää rakentaa esteettömiä ja turvallisia asuinympäristöjä ja edistää turvallisuutta liikenteessä.

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Vaikutusten arviointia koskevassa luvussa todetaan esitetyillä muutoksilla voitavan vähentää liikenneonnettomuuksia, esteettömyysongelmia ja vaaratilanteita liikenteessä sekä että ehdotetuilla toimenpiteillä vaikutetaan erityisesti liikenteessä heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden, kuten vanhusten ja liikkumisesteisten, turvallisuuteen. Tätä vanhusasiavaltuutettu pitää erittäin kannatettavana.

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

Mikroliikennelupaa koskevan sääntelyn ja lupaehtojen asettamisen arvioidaan vähentävän sähköpotkulautojen ja asemattomien polkupyörien virheellisen pysäköinnin aiheuttamia haittoja ja sähköpotkulautojen suurista nopeuksista aiheutuvia vaaratilanteita, mikä voisi parantaa myös koettua turvallisuutta.

Kulkuväylille jätetyt tai kaatuneet sähköpotkulaudat voivat aiheuttaa huomattavia hankaluuksia liikkumiselle, erityisesti niissä tilanteissa, joissa kulkija tarvitsee apuvälineitä liikkumisen tueksi tai mikäli hänellä on liikkumisessaan vaikeuksia heikentyneen näön vuoksi.

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

-

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

-

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkinä) koskevista ehdotuksista

-

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

-

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

Esitysluonnoksessa on kiitettävästi tuotu esiin liikenneturvallisuutta parantavia seikkoja ja liikenteen esteettömyyden edistämistä. Monessa kohdin on arvioitu muutosten vaikutuksia myös ikääntyneiden ihmisten kannalta, mitä vanhusasiavaltuutettu pitää erittäin tärkeänä.

Vuorela Marjut
Vanhusasiavaltuutettu